

Beslutningsforslag nr. **B 104**

Folketinget 2014-15

Fremsat den 25. marts 2015 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Jonas Dahl (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af straffelovens bestemmelse om menneskehandel

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at ændre straffelovens § 262 a (menneskehandel), således at bestemmelsens område udvides til også at omfatte arbejde,

der uden at være tvangsarbejde indeholder elementer af grov udnyttelse og umenneskelig behandling.

Bemærkninger til forslaget

Der har på det seneste været flere sager, hvor man har set personer fra andre lande, der lever og arbejder i Danmark under kummerlige og umenneskelige forhold, og hvis arbejdskraft udnyttes groft af bagmænd. Eksempelvis kendes »Garagesagen« og »Kældersagen«, som begge har været dækket af medierne. I de pågældende sager er der tale om mennesker, der lever under uhumske forhold uden ordentlig adgang til toilet, bad og mad. Endvidere er disse personer i helt uhørt grad blevet underbetalt. Der henvises til artiklerne »»Kældersagen« skal afgøres i landsretten« og »Politiet: Handlede husslaver boede i garage og besøgede i det fri«, bragt i Jyllands-Posten den 17. og 26. marts 2014. Forslagsstillerne mener, at det er på tide, at den gældende lovgivning revideres, så anklagemyndigheden har de rigtige redskaber til at sikre, at bagmænd, der udsætter mennesker for en uværdig og umenneskelig behandling, straffes hårdt.

Forslagsstillerne mener i forlængelse heraf, at der er behov for en revidering af anvendelsesområdet for straffelovens bestemmelse om menneskehandel. De nuværende regler er svære at anvende i praksis og giver ikke mulighed for at dømme for menneskehandel i sager, hvor der tydeligt har fundet grov udnyttelse og umenneskelig behandling sted, hvis ikke der foreligger et tvangsmiddel, og hvis ikke den forurettede direkte har udført arbejdet mod sin vilje eller reelt ikke har haft et andet valg. Der henvises i den forbindelse til dom afsagt af Østre Landsret den 4. marts 2015 i den såkaldte »Garagesag«, hvor der netop skete frifindelse for overtrædelse af menneskehandel, jf. straffelovens § 262 a, idet landsretten efter en samlet vurdering ikke fandt det godtgjort, at der var tale om tvangsarbejde. I stedet skete der domfældelse i henhold til straffelovens § 282 om åger. Anklagemyndigheden har efterfølgende besluttet ikke at forsøge sagen prøvet ved Højesteret, under henvisning til at dommen er klar. Landsretsdommen har endvidere været medvirkende til, at anklagemyndigheden har frafaldet anken i »Kældersagen«. Der henvises til Ritzau den 18. marts 2015: »Statsadvokat dropper sager om menneskehandel«. Udviklingen i de to sager understreger efter forslagsstillerne opfattelse behovet for en revidering af forbuddet mod menneskehandel.

I henhold til straffelovens § 262 a kan der idømmes straf for menneskehandel, hvor en person rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person, hvor der anvendes eller har været anvendt enten ulovlig tvang efter straffelovens § 260, frihedsberøvelse efter straffelovens § 261, trusler efter straffelovens § 266, retsstridig fremkaldelse, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller anden utilbørlig fremgangsmåde med henblik på at udnytte den pågældende ved kønslig usædelighed, tvangsarbejde, slaveri eller slaverilignende forhold, strafbare handlinger eller fjernelse af organer. Strafferammen for straffelovens § 262 a er 10 år.

Hvis et forhold vedrørende grov udnyttelse af arbejdskraft ikke kan henføres til straffelovens § 262 a, fordi der ikke

(kan føres bevis for, at der) er tale om tvangsarbejde eller slaverilignende forhold, kan anklagemyndigheden i stedet i disse sager forsøge at få bagmændene dømt for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om åger (§ 282) og bedrageri (§ 279). Disse bestemmelser har imidlertid en lavere strafferamme selv i sager med særligt skærpende omstændigheder.

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag at sikre, at der i sager vedrørende grov udnyttelse af arbejdskraft og umenneskelig behandling dømmes efter den strengere bestemmelse om menneskehandel, sådan at bagmændene idømmes en hårdere straf og der sendes et signal om, at denne måde at behandle andre mennesker på er helt uacceptabelt. Da det som nævnt ovenfor har vist sig, at anklagemyndigheden i denne type sager har haft problemer med at få det strafbare forhold ind under straffelovens bestemmelse om menneskehandel, er der altså god grund til at udvide feltet for, hvad der kan gå ind under menneskehandel. Dette bakkes op af lektor i strafferet ved Københavns Universitet, Trine Baumbach. Der henvises til artiklen »Efter grove sager: »Menneskehandlere skal kunne dømmes«« bragt på www.avisen.dk den 28. juli 2014. I artiklen beskrives »Garagesagen«, hvor to personer blev idømt henholdsvis 2,5 og 2 års fængsel for åger og bedrageri efter at have indkvarteret syv rumænere i arbejdsgiverens garage uden bad og toilet i 6 år. Rumænerne gjorde rent i op til 20 timer i døgnet og modtog for arbejdet maksimalt 5.000 kroner sort om måneden. Havde det været muligt at dømme de to personer efter bestemmelsen om menneskehandel til tvangsarbejde, kunne man meget vel have fordoblet straffen. I den pågældende sag medgav dommeren i sin fremlæggelse af dommen, at paragraffen om menneskehandel til tvangsarbejde er »meget svær at administrere i praksis«.

Ligeledes har Jørn Vestergaard, professor, udtalt, at bestemmelsen rummer uklarheder, som skyldes, den er sat sammen af punkter og begreber hentet fra så vel internationale konventioner som EU-retten. Der henvises til artiklen »Minister afviser at se på regler om slavearbejde«, bragt på www.sn.dk den 29. april 2014.

Forslagsstillerne anerkender, at regeringen har taget diverse tiltag for at bekæmpe tvangsarbejde og hjælpe ofrene for tvangsarbejde, jf. SOU alm. del – svar på spørgsmål 485 fra folketingsåret 2012-13, og forslagsstillerne ønsker også at opfordre regeringen til, at Danmark ratificerer den vedtagne protokol af 11. juni 2014 til ILO-konvention nr. 29.

Men regeringen må tage yderligere initiativer, der sikrer, at politiet og anklagemyndigheden har redskaberne til at straffe bagmændene, når der har fundet grov udnyttelse og umenneskelig behandling sted. Dette skal som nævnt ske ved en revidering af straffelovens bestemmelse om menneskehandel, så det sikres, at sager af den nævnte karakter også omfattes af bestemmelsen. Forslagsstillerne ønsker, at en revidering skal ske i indeværende folketingsår.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af straffelovens bestemmelse om menneskehandel.

(Beslutningsforslag nr. B 104)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.